

Trung Quốc, khối BRICS và trật tự quốc tế mới

□

*Từ trái sang phải : Các lãnh đạo Brazil, Nga, Ấn Độ, Trung Quốc và Nam Phi tại hội nghị
thường niên BRICS tại New Delhi ngày 29/03/2012.
REUTERS/B Mathur*

Theo tác giả Dominique Moisi, chủ nhân đầu tiên của Viện Quan hệ Quốc tế Pháp) thì thế giới
hiện nay đang trên đường đi tìm một trật tự mới.

Bài viết mang tựa đề « Trung Quốc, khối BRICS và trật tự quốc tế » đăng trên nhật báo kinh tế Les Echos hôm nay nhận định, BRICS không thay thế được một phần Tây đang yếu đi, và một trong những trở ngại chính là vai trò thế hệ trẻ của Trung Quốc trong khối này.

BRICS là tên gọi tắt của Brazil, Nga, Ấn Độ, Trung Quốc và Nam Phi (ban đầu không có chữ S cuối vì chưa có Nam Phi).

Khái niệm này do nhà kinh tế Jim O'Neil của Goldman Sachs đưa ra vào năm 2001, để chỉ nhóm đang lên của « các quốc gia mới nổi » không thuộc phần Tây, nay đã trở thành một thế lực kinh tế thi đấu y.

Khối BRICS liên hợp năm liên nước Pháp và sắp tới sẽ chiếm một phần ba kinh tế thế giới. Nhưng với một đầu chính trị, thì những khác biệt của bên cùng với những lợi ích trái ngược sẽ khiến cho sự tồn tại của khối này trở nên bất định.

Tuy trong 90% trường hợp các nước BRICS có thể bỏ phiếu theo cùng một hướng Liên Hiệp Quốc, nhưng các nước này lại không sẵn sàng hợp thành một khối. Đáng chú ý cũng không thể họ có không muốn có được một thế lực thế kỷ và các công cụ cần thiết cho một đầu tư chính thức.

Theo tác giả bài viết, thì trở ngại quan trọng nhất cho sự hiện diện chính trị của BRICS là vai trò của biệt của Trung Quốc trong khối này.

Ngay cả ta có thể công nhận một đầu tư, phải chăng đôi khi Bắc Kinh lại định danh nghĩa của khối để giữ một trên trường quốc tế khi cần thiết ?

Trung Quốc cũng không ngần ngại làm áp lực với các đối tác cũng như đòi hỏi khi cho rằng « lợi ích của tôi » của mình bỏ để đưa.

Chỉ với kinh tế và quân sự, Trung Quốc đã mạnh gấp ba Ấn Độ - một người khổng lồ khác của

châu Á.

Vá måt chißn lßc, Trung Qußc khá lý tßng vá đßa lý cũng nhß dân sß dù tß lß tăng dân đang gißm đßn, còn nßc Nga thì hoàn toàn ngßc lßi.

Vá vß thß, đßi vßi Nga, vißc thông qua BRICS đß lßi trß thành måt nhßn tß trong thß gißi đßa cßc không bù đßp đßc tâm trßng cay đßng cßa måt qußc gia thßi Liên Xô cũ tßng là måt trong hai cßc cßa thß gißi lßng cßc.

Ngßc lßi đßi vßi nß Đß và Brazil, BRICS là måt sß công nhßn thành công cßa hai nßc này. Còn Nam Phi hoàn toàn ý thßc đßc sß hißn đßn cßa mình trong khßi vßn đßng bß tranh cßi, và qua đß là sß công nhßn toàn bß Phi châu - måt lßc đßa chß trong vòng måt thß kß (1950-2050) sß tß 180 trißu ngßi lên 2 tß ngßi.

Ngoài vß trí quan trßng cßa Trung Qußc, còn phßi kß đßn nhßng bßt đßng ngay trong các nßc BRICS. Hai thành vißn thßng trßc Hßi đßng Bßo an Liên Hißp Qußc là Nga và Trung Qußc không hß mußn đßn nhßn thêm Brazil, nß Đß hay Nam Phi.

Câu lßc bß các nßn kinh tß mßi trßi đßy hißn đßng đßc mß rßng, trong tßng lai sß rßt đßng nhß thêm Indonesia, Thß Nhĩ Kß hay Mehico, Hàn Qußc, và måt ngày nào đß có thß thêm Philippines, Vißt Nam. Đißu này sß làm tßng thß mßi này khó hình thành đßc måt khßi thßng nhßt.

Cũng nhß Liên hißp châu Âu vßi 27 nßc hoßt đßng khó khăn hßn nhißu so vßi lúc chß có 15 nßc, các nßc BRICS mai đßy sß khó tß chßc hßn khi có 10 nßc thay vì 5.

Tác giß kßt lußn, nhßng thß gißi hißn nay đang tìm kißm måt trßt tß mßi. Tß thß gißi lßng cßc trong thßi kß chißn tranh lßnh, đß trß thành thß gißi đßn cßc trong måt thßi gian ngßn vßi nßc Mß đßn đßu sau khi Liên Xô sßp đß, rßi đßn lßt các tòa thßp Manhattan cũng đß sßp.

Ngày nay, không có G zero, G2, G3 hay G20, chỉ có một thế giới đa cực bất bình đẳng, hoạt động kém...và vấn đề là chỉ chờ đó.

Đu t khng l c a Trung Qu c gây lo ng i khng ho ng n

Liên quan đến kinh tế Trung Quốc, nhiều tờ báo Pháp cùng quan tâm đến kế hoạch đu t khng l c a Bc Kinh để tái thúc đẩy nền kinh tế.

Le Monde nhận mạnh : « Để một vài khng ho ng, Bc Kinh đẩy mạnh đu t công ». Nhật báo kinh tế Les Echos cho rằng « Bc Kinh đưa ra vũ khí là một kế hoạch tái thúc đẩy hãy còn mơ hồ ». Còn nhật báo công giáo La Croix lo ngại : « Kế hoạch tái thúc đẩy của Trung Quốc gây lo ngại về khng ho ng n ».

Tờ báo kinh tế đưa ra 25 dự án xe điện ngầm mới ở khoảng hai chục thành phố Trung Quốc, xây dựng các xa lộ, hơn 2.000 km đường bộ, chín nhà máy xử lý nước thải, dự án giao thông đường thủy... tổng cộng khoảng 1.000 tỷ nhân dân tệ (123 tỷ euro).

Tuy nhiên nếu tính đến đu t của các địa phương thì phải lên đến 7.000 tỷ nhân dân tệ.

La Croix cho rằng đây là một kế hoạch tái thúc đẩy khng l tuy không có tên gọi chính thức, nhưng đưa ra trong bối cảnh đang đối c các nhà quan sát lo ngại là « hard landing » - một số h cánh khó khăn của nền kinh tế Trung Quốc.

Thị trường tài chính phản ứng đón nhận tin này, trong khi nhiều nhà kinh tế cảnh báo nguy cơ lạm phát và nợ ng h u qu tại h i nh đã th y trong kế hoạch năm 2009 : số tiền 450 tỷ euro đã được xài một cách lãng phí, và i nhng công trình hoành tráng vô dụng.

Quan ngại lớn nhất là nợ công của các địa phương, được c c tính thì thi u là 1.200 tỷ euro vào cuối 2010, tức ít nhất 27% tổng sản phẩm nội địa (PIB). Nhiều chuyên gia cho rằng thực ra con số này lớn hơn rất nhiều, vì chính quyền địa phương ng gi u di m.

Nhà kinh tế Bng Hng Nguyên (Feng Xingyuan) Bc Kinh cho rằng n công phải đn 50% PIB, và chính phủ đã « u ng thu c đ c cho đ khát n c ».

Nhiu nhà quan sát nhn đnh, đây còn là vn đ c c u. Tn thu thu đ c chia đ u gi a chính quy n trung ng và đ a ph ng, nh ng đa s chi tiêu công (h t ng, giáo d c, y t ...) thì đ a ph ng phải gánh, nên đa s chính quy n c s th ng phải bán đ t.

Gn đây b h n ch đ kìm l i n n tăng giá nhà đ t, nên các đ a ph ng th ng phải đi vay, đ n đ n m t cu c kh ng ho ng n ti m tàng. N n n ch ng ch t, và r t cu c chính nhân dân là nh ng ng i s phải tr giá.

Le Monde nh n m nh đ n vi c đ u t t p trung vào khu v c qu c doanh thay vì t nhân là đi ng c l i tình th n c i cách.

Ban đ u Bc Kinh cũng đã đnh t o đ i u ki n cho th tr ng, khu v c t nhân và ng i tiêu dùng, nh ng do s t ru t khi ch còn m t tháng n a là đ n đ i h i đ ng, nên l i quy t đnh dành u tiên cho các t p đoàn nhà n c.

Đ c: Ho c lãnh đ o, ho c ra kh i khu v c đ ng euro

Cũng trên lãnh v c kinh tế, Les Echos đăng bài nh n đnh c a George Soros, t phú tài chính n i ti ng c a M , cho rằng « Đ c nên lãnh đ o khu v c đ ng euro ho c r i kh i khu v c này ».

Theo tác gi , Ngân hàng Trung ng Đ c vn theo đ u i chính sách tỉ n t đã l i th i, do b ám nh b i n l m phát tr c đây, nên không nh n ra n n gi m phát m i là nguy c th c s . Đ c bu c các n c vay n phải áp đ ng chính sách th t l ng bu c b ng kh c nghi t. Đ i u này giúp c u vẫn đ ng euro, nh ng tỉ p t c chia r châu Âu thành hai kh i rõ r t, g m nh ng n c cho vay và n c g p khó khăn phải đi vay. M t ngày nào đó, các n c này s ch i b m t châu Âu hai vn t c.

Như vậy theo George Soros, thì tốt nhất là Đức nên đóng vai trò lãnh đạo trong một liên hiệp chính trị, hoặc là rời khỏi khu vực đồng euro.

Trong trường hợp sau, đồng tiền chung châu Âu sẽ bị mất giá, các nước đang mất niềm tin sẽ có tính cạnh tranh và nên nên đồng giá đi, các nước cho vay bị thất thời nên rời hai bên sẽ cùng gánh trách nhiệm duy trì nên đồng cho châu Âu, và nên tránh đồng mất niềm tin phát.

Cả hai chọn lựa trên đều tốt hơn so với việc hình thành một châu Âu hai tốc độ, mà theo tác giả, sẽ không tồn tại đồng lâu dài.

Giáo dục kỹ thuật nào: Dân Hồng Kông phải đi mạnh mẽ, chính quyền lùi bước

Bước sang lãnh vực chính trị, nhất báo cánh tả Libération nên xét, phong trào phản kháng đồng đồng đồng đồng Hông Kông chính là chính quyền trình bày « ái quốc » che giấu các sự thật lịch sử, đã làm cho Bắc Kinh phải chùn bước.

Theo thông tin viên Libération tại Bắc Kinh, bộ trưởng dân Hồng Kông lâu nay vẫn lo âu tại hội, bao giờ và bằng cách nào Bắc Kinh sẽ bước tiếp theo ý thức họ đồng đồng. Tháng trước khi quan quan lý giáo dục quyết định áp dụng trình bày « ái quốc » cho trẻ em từ khi lên 5 tuổi, người Hồng Kông đã phải đi mạnh mẽ.

Với khu vực « Không đồng kỹ thuật trẻ em chúng tôi », dân Hồng Kông đã tiến hành phong trào phản kháng sự quy mô, làm cho nhà cầm quyền lúng túng. Nhưng cuộc biểu tình tập hợp hàng trăm ngàn người liên tục diễn ra.

Hàng ngàn sinh viên còn đóng đô tại trung tâm chính quyền, và theo bước Thiên An Môn, một số sinh viên đã tuyệt thực, tiếp tục Nỗ lực Tội do đồng đồng lên.

Trở lại khu hành chính, ông Lê Văn Chấn Anh cuối cùng đã phải nhượng bộ vào cuối tuần qua, tuyên bố chương trình không mang tính bắt buộc mà chỉ là khuyến cáo.

Libération cho biết, chương trình « giáo dục ái quốc » dành cho học sinh trung học mang tên « Mô hình Trung Quốc », đã lôi đi những số thất lạc.

Chương học này nhằm đối kháng khiếm năm 1958-1962 làm 45 triệu người chết, những tàn bạo trong Cách mạng Văn hóa (1966-1976) và vụ thảm sát Thiên An Môn 1989 đã không được nhắc đến.

Do một phần lớn dân Hồng Kông đã bỏ trốn khỏi Trung Quốc vì các sự kiện trên, nên phong trào phản kháng vừa tiếp phát vừa rất mãnh liệt. Một nhà sư học Hồng Kông cho biết, những người dân tại đây rất sợ một ngày nào đó sẽ trở thành một phần của Trung Quốc.

Hơn nữa, Bắc Kinh lại không ngừng ngạo ngược hù dọa một Thiên An Môn mới.

Bài xã luận tuần rưỡi trên tờ Global Times viết : « Các thanh niên thiêu chín chọi, không hiểu gì về lịch sử đã gánh lấy rồi. Lịch sử đã cho thấy những bị kích cho xã hội khi sinh viên bị ức tì, tuy nhiên họ cần lên tiếng trên nền tảng của các xung đột chính trị ».

Hai bộ phim về nhà kháng chiến Pháp Raymond Aubrac

Một sự kiện có phần nào liên quan đến Việt Nam về một lịch sử : một nhà báo, nhà văn Pháp đã lên tiếng trên mặt di sản dân chúng báo công sự L'Humanité, phê phán việc hai bộ phim tài liệu về Raymond Aubrac cho rằng phần bị nhìn nhận đúng.

Nhà kháng chiến nổi tiếng của Pháp cũng là bạn của Hồ Chí Minh, đã từng làm trung gian đàm phán chấm dứt chiến tranh Đông Dương. Ông đã âm thầm, bên dưới làm việc của người bí mật giữa Hồ Chí Minh và Tổng thống Pháp Mendès France, và sau đó với các Tổng thống Mỹ Johnson và Nixon.

Hai bộ phim tài liệu « Raymond Aubrac, những năm tháng chiến tranh » và « Raymond Aubrac, sự tái thiết » đã không được phát hành vào ngày 4/9 dưới dạng video như dự tính ban đầu.

Theo tác giả, sau những cuốn sách trước đây viết về Raymond Aubrac, hai bộ phim này cho phép hiểu hơn về quá trình của nhà kháng chiến – một người hiểu rằng sự kín đáo là vũ khí tốt nhất để với những người không màng đến vinh quang cá nhân, mà chỉ chú trọng kết quả thực tế. Đó là tránh sự huy hoàng hàng loạt những sinh mạng, và góp phần giành được lập kinh tế cho những người về nhà thoát khỏi ách thực dân.